

[Indenrigsministeren.]

af ufornuftige Grundejere i denne By rejse sig mod disse Restriktioner, netop i Krigsaarene gjorde de det. Og hvad er saa Sandheden? Som enhver i Dag kan se, har disse Restriktioner været til den største Lykke for denne Bys sunde Grundbesiddelse.

Hvad vilde der være sket, hvis disse Restriktioner ikke var kommet? Et Jobberi uden Lige vilde have sat ind, Stigningen af Lejen vilde være fulgt af en Stigning i Omsætningen af Ejendommene til stigende Priser, Ejendommene vilde være kommet op i vanvittige Summer, indtil Omslaget kom, og de, der havde erhvervet Ejendomme til disse Priser, vilde alle være gaaet fallit.

I Stedet for denne Udvikling fik vi den jævne og rolige Udvikling, der medførte jævn Velstand for den københavnske Grundbesiddelse. Det har gjort de københavnske Grundejere næsten til den eneste Gruppe indenfor de frie Erhverv her i Landet, der ikke er blevet ramt af Sammenbrud og Krise. Jeg overdriver ikke, naar jeg siger, at Københavns Grundejerforening burde sende en Takkedeputation til den Rigsdag, der var saa meget klogere end Foreningens Ledere, i Stedet for nu paa uværdig Maade at tillægge det foreliggende Lovforslag Hensigter og Indhold, der intet har med Virkeligheden at gøre. (*Fraenkel*: Og saa fik Husejerne jo ogsaa et Moratorium!). Ja, men det taler de aldrig om.

Den Tankegang, jeg her har givet Udtryk for, har i de sidste Dage fundet et særligt rammende Udtryk i et aabent Brev, som min gamle Lærer, Professor Birek har sendt til „Morgenbladet“s Redaktør. Professor Birek, hvis Livsværk, Kampen mod den uberettigede Gevinst, ikke vil blive underkendt af nogen lige saa lidt som hans Kyndighed, skriver:

„Jeg er enig med Dem i, at Tiden ikke er egnet til de Lejeforhøjelser, der vil følge af Reguleringens Bortfald. Jeg kan forstaa, at mange Ejere, der regner paa stigende Husleje og større realiserabel Salgsværdi for deres Ejendomme, kan føle sig skuffede; men de bør dog huske, at Huslejereguleringen har gavnet Ejerne som Klasse og gjort, at de ikke har været fristet til hastigt Salg, og at de har beholdt et Aktiv, hvis Udbytteevne var stadigt stigende. Ogsaa som Grundejer finder jeg Deres Standpunkt rimeligt og retfærdigt.“

Og han følger til:

„Skal jeg opstille Spørgsmaalet, om De, der vil holde de københavnske Grundejere indenfor Rimelighedens Grænser,

ikke i det lange Løb er bedre Talsmand for Grundejerne end de Mænd, der op-hidser dem og appellerer til deres daarligste Besidderinstinkter, saa holder jeg paa Dem.“

(*Korsgaard*: Hvad siger Professor Warming?) Det kan det ærede Medlem tage og læse op, hvis han har det ved Haanden, jeg har det ikke.

Da jeg er ved selve dette Ejendomsbegreb, som Professor Birek her berører, finder jeg Grund til at sige et Par Ord om de erhvervsdrivende i Forhold til Boligproblemet — det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt sagde, at det var et Problem for sig. Det er dette Forhold, hvor en dygtig Mand oparbejder en Kundekreds og ser, at Frugten af hans Arbejde blot ved en Opsigelse derefter kan tages fra ham. Og det ærede Medlem føjede til, at hvis Regeringen mener, at der her skal lovgives, hvad det ærede Medlem ikke syntes at mene, maatte det ske paa en anden Lov.

Jeg maa sige, at det finder jeg højst besynderligt. Det Spørgsmaal, her foreligger, er et Huslejespørgsmaal, og er det saa ikke rimeligt at lovgive om det i Huslejeloven? Men det ærede Medlem synes altsaa ikke at mene, at der skal lovgives om det her. Jeg er dog lykkelig ved at kunne sige, at det ærede Medlems Partis Formand endnu ikke helt har taget Standpunkt til, om der ikke bør gennemføres en Lovgivning her.

I en Udtalelse i „Nationaltidende“ af 2. Oktober i Aar, som forekommer mig at være af mere end almindelig politisk Interesse, udtaler det ærede Medlem Hr. Christmas Møller sig saaledes:

„Det andet Spørgsmaal, som det efter min Opfattelse kan være nødvendigt at give en betydelig Overvejelse, er Spørgsmaalet om Butikkerne. Det er klart, at der her foreligger et betydningsfuldt Problem i den moderne Storby; dette er efter min Opfattelse et Problem, der ikke har saa meget med Huslejeloven at gøre, men som mere er et selvstændigt Problem. Det er klart, at der er en ganske særlig Interesse hos den handlende, der i det bestemte Kvarter har oparbejdet sin Kundekreds, til at kunne blive der og ikke blive udnyttet, idet han ofte meget vanskeligt for det Tilfælde, at han bliver sagt op, kan finde en anden Butik og dermed kan gaa tabt af sit Marked, ligesom Ejeren ved at udleje Butikken til en anden i samme Branche kan udnytte den oprindelige Lejers Dygtighed med Hensyn til at skaffe Kunder, som der ikke er nogen Grund til, at han skal udnytte. Om der